

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

**Directoraat-Generaal van
de Rijksbegroting**
Directie Begrotingszaken
Afdeling Besturing,
Bekostiging en Externe
Verslaggeving

Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE
POSTBUS 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Ons kenmerk
2025-0000082330

Datum 24 maart 2025
Betreft Advies oprichting Stichting voor Rechtshulp en
Discriminatievoorzieningen BES-eilanden

Geachte heer [REDACTED]

In uw brief van 25 februari jl. vraagt u, mede namens de directeur Constitutionele Zaken en Wetgeving bij het Ministerie van BZK, advies over het voornemen tot het oprichten van een stichting voor rechtshulp en discriminatievoorzieningen op de BES-eilanden (hierna: de stichting). Naar aanleiding van dit voornemen is de afgelopen maanden meermaals contact geweest tussen ambtenaren van onze ministeries en het ministerie van BZK. Ik heb uw voornemen getoetst aan de normen uit het Stichtingenkader. Daarbij komen de volgende elementen aan bod:

- het publieke belang dat de overheid dient op te pakken;
- de taken of activiteiten die de stichting gaat uitvoeren;
- de financiering;
- de verhouding tot de verantwoordelijk minister;
- de gekozen inrichting van de stichting;
- de betrokkenheid van partijen.

Ik kom tot een positief advies. In het onderstaande licht ik mijn advies nader toe.

Sinds de staatkundige hervorming (2010) maken de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba onderdeel uit van ons land en is de Rijksoverheid onder meer verantwoordelijk voor het voeren van beleid op het gebied van rechtsbescherming en mensenrechten. U schrijft dat daarom gelijkebehandelingswetgeving ook wordt ingevoerd in Caribisch Nederland. Op basis van o.a. deze wetgeving moeten er voorzieningen komen waar burgers terecht kunnen met vragen en klachten over discriminatie en gelijke behandeling. Daarnaast volgt uit de Grondwet dat er een voorziening moet zijn voor de verlening van rechtsbijstand aan minder draagkrachtige burgers. In het Europees-Nederlandse stelsel voorziet het Juridisch Loket hierin.

De op te richten stichting met wettelijke taak dient als vertaalslag naar de Caribisch-Nederlandse context om op deze wijze de rechtspositie en laagdrempelige toegang tot het recht voor burgers op de eilanden te waarborgen. Het publieke belang dat de stichting gaat dienen is daarmee overtuigend.

Gezien de beperkte omvang van de eilanden, het feit dat discriminatie en gelijke behandeling gevoelig liggen in kleine gemeenschappen en de noodzaak tot strikte onafhankelijkheid om de inhoudelijke doelstelling van de stichting waar te maken, begrijp ik uw keuze voor een nieuw op te richten stichting en de stichting als rechtsvorm. Daarnaast heeft u op basis van extern advies voldoende onderbouwd dat ten aanzien van de organisatorische inbedding duurzame aansluiting bij het Europees-Nederlandse stelsel niet mogelijk is.¹ De taken en

¹ Rapport Baker Tilly: 'Stichting het Juridisch Loket, uitbreiding naar Caribisch Nederland', juni 2024.

activiteiten die de stichting gaat uitvoeren zijn daarnaast in lijn met het Stichtingenkader.

Deze stichting zal via twee afzonderlijke subsidierelaties bekostigd worden: vanuit JenV voor het rechtshulp-gedeelte en vanuit BZK voor het antidiscriminatie-gedeelte. Beide departementen hebben hiervoor structureel middelen beschikbaar gesteld. De stichting ziet erop toe dat overige inkomsten het onafhankelijke karakter van de stichting niet doorkruisen.

Datum
24 maart 2025

Ons kenmerk
2025-0000082338

De statutaire bevoegdheden die de minister toekomen zijn passend en in lijn met het Stichtingenkader. Zo is statutair vastgelegd dat besluiten die de stichting ingrijpend wijzigen voorafgaand aan de minister worden voorgelegd. Hierbij is de minister van JenV het directe aanspreekpunt. Instemming geschiedt mede namens de minister van BZK. De gekozen inrichting (*governance*) van de stichting middels een Raad van Toezicht-model is passend vormgegeven.² De Stichting Reclassering CN heeft als blauwdruk gediend.

Ik juich toe dat twee departementen met één (nieuwe) stichting voorzien in verschillende wettelijke taken: burgers kunnen bij hetzelfde loket terecht voor rechtshulp en discriminatievraagstukken. De facto is het ministerie van JenV voor de stichting het aanspreekpunt. Ik zou u daarom willen meegeven om structureel contact te (blijven) onderhouden met het ministerie van BZK om te borgen dat beide departementen in gelijkwaardigheid bij de beleidsopgave, financiering en levensloop van de stichting betrokken blijven. Ook na de opstartfase en minimaal tot het moment van evaluatie (binnen vijf jaar na oprichting).

Directeur-Generaal v.d. Rijksbegroting

² In de concept-statuten (artikel 5 vierde lid) is expliciet opgenomen, conform het Stichtingenkader, dat in het bestuur van de stichting *geen* ambtenaren in dienst van de Nederlandse rijksoverheid of het Openbaar Lichaam zitting hebben. Dit om dubbele loyaliteiten te voorkomen.